

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)
Appell: 3/2016
Sandro Sammut (appellat)
Vs
Future Focus Ltd (appellant)

28 ta' Lulju, 2017.

1. L-attur harrek lill-konvenuta ghas-somma ta' elfejn disa' mijas u erba' u ghoxrin ewro u erba' u erbgħin centezmu (€2923.44), in kwantu għal €700 rifuzjoni tal-prezz li hallas ghall-kors International Diploma in Office Management and Administration li l-attur għamel mal-konvenuta, €2,223.44 telf ta' qliegħ li għamel il-konvenut. L-attur talab ukoll lit-Tribunal sabiex jillikwida somma bhala danni morali minhabba li spicca għamel kors li ma swieħ xejn fil-karriera tieghu.
2. Il-konvenuta wiegħbet li hlas m'huxiex dovut ghaliex meta applika ghall-kors, fil-materjal promozzjonali ma kienx hemm li l-kors hu rikonoxxut min-National Commission For Further and Higher Education. Il-konvenuta qatt ma tat-garanzija li l-kors li aghzel l-attur kien ser ikun tal-livell mehtieg mill-attur.
3. B'decizjoni tal-24 ta' Frar, 2016 it-Tribunal laqa t-talba u kkundanna lill-konvenuta thallas is-somma ta' €2,923.44 flimkien mas-somma ta' €500 bhala danni morali. It-Tribunal irraguna li:

".... *B'riferenza partikolari għad-dokumenti ezebiti mir-rikorrent flimkien mat-talba tieghu, minn fejn jirrizulta ampjament car illi nonostante l-fatt illi hekk skont is-socjeta' intimata l-kors in kwistjoni 'is a Level 4 course on the MQF" (Dok. SS4), dan gie nnegat mill-MQRIC fejn irrizulta minn Dok. SS3 li: "MQRIC cannot recognize the above mentioned qualification", jikkonkludi li kien hemm nuqqas serju ta' servizz da parti tas-socjeta intimata".*

4. Il-konvenuta appellat mis-sentenza. L-aggravji huma:
 - i. Is-socjeta' konvenuta ma nghatatr xmiegh xieraq meta fis-seduta tad-9 ta' Dicembru, 2015 it-Tribunal tella' tixhed lil Roseanne Galea, "... b'mod skars ghall-ahhar u għalhekk mingħajr ma giet mistoqsija dawk id-domandi necessarji sabiex il-fatti kollha tal-kaz jigu esposti mis-socjeta appellanti. It-Tribunal ghalaq il-provi f'dik is-seduta stess u halla l-kaz għas-sentenza għas-seduta tal-20 ta' Jannar, 2016".
 - ii. It-Tribunal zbalja meta kkundanna lill-konvenuta thallas lill-attur is-somma ta' €700 valur tal-kors; €2,223.4 danni u €500 danni morali. Mix-xhieda tal-attur stess jirrizulta li meta applika ghall-kors kull ma qalulu kien li l-kors iwassal għal Diploma 'u xejn aktar'. L-attur ma gab

I-ebda prova li l-konvenuta ggarantietlu r-rikonoxximent tal-kors minn Malta Qualifications Recognition Information Centre. Qalet ukoll li fl-applikazzjoni kien hemm car u tond li, "*Future Focus does not guarantee employment of any kind. Employers may or may not accept the qualifications when offering employment*", kif ukoll "... *If you need clarifications please contact MQRIC or MQC directly. It is the responsibility of the applicant to clarify matters before enrolment*". Ghal dak li jikkoncerna d-danni, Dok. SS2 li fuqu t-Tribunal ibbaza d-decizjoni tieghu, mhuwiex prova li l-attur sofra danni.

5. L-attur wiegeb u ta r-ragunijiet ghalfejn l-appell għandu jigi michud u d-decizjoni tat-Tribunal konfermata.

6. Fatti.

- i. Is-socjeta' konvenuta toffri fost'ohrajn il-kors *Diploma in Office Management and Administration* li jigi organizzat minn istituzzjoni estera bl-isem *Cambridge International College*.
- ii. Fl-10 ta' Dicembru, 2010 inhareg certifikat f'isem Sandro Sammut li huwa kien għamel il-kors u nghata "International Diploma with the grade of High Merit".
- iii. L-attur kien qiegħed jirregistra ghax-xogħol bejn Lulju u Awissu, 2013.
- iv. Fid-9 ta' Lulju, 2013 applika ghall-grad ta' *Executive mal-Employment and Training Corporation*. Pero' gie nfurmat li ma kienx eligibbli ghall-kariga ghaliex id-diploma li kellew ma kinitx akkreditata.
- v. Fit-2 ta' Awissu, 2013 in-National Commission for Further and Higher Education (NCFHE) harget dikjarazzjoni li d-Diploma li għamel l-attur ma kinitx rikonoxxuta ghaliex, "*Cambridge International College does not feature in the list of recognized awarding body offering qualifications accredited by the regulatory authorities in England, Wales and Northern Ireland namely the Office of the Qualifications and Examinations Regulator (Ofqual)*". Din l-awtorita' hi dik kompetenti biex tirrikonoxxi kwalifikasi u takkredita korsiġiet skont il-Malta Qualifications Framework.
- vi. Fit-8 ta' Awissu, 2013 is-socjeta' konvenuta harget dikjarazzjoni fejn iccertifikat li l-attur kien għamel *Diploma in Office Management and Administration with Cambridge International College* u li, "***This course is a Level 4 course on the MQF. This student has the necessary academic and work experience to proceed to a Level 5 course***".

Konsiderazzjoni.

7. Il-konvenuta tilmenta li ma nghatatx smiegh xieraq. F'dan ir-rigward il-qorti tosserva:

- i. Mill-verbal tas-seduta tad-9 ta' Dicembru, 2015 jirrizulta li Roseanne Galea ma kinitx assistita minn avukat jew prokuratur legali. Pero' ma jirrizultax ghalfejn ma kinitx assistita, cjoe' kinitx ghazla tagħha li tmur wahedha jew minhabba li gara xi haga lill-prokuratur legali li ffirmat it-twegiba. Lanqas ma jirrizulta li talbet permess lit-Tribunal sabiex tixhed f'seduta ohra jew li rregistrat oggezzjoni li tixhed fl-assenza tad-difensur tagħha.
- ii. Dakinhar stess il-kawza kienet differita għas-seduta tal-20 ta' Jannar, 2016 għas-sentenza. Dan ifisser li fl-*interim period* kieku riedet il-konvenuta kellha altru milli zmien bizżejjed sabiex tilmenta dwar x'sar waqt is-seduta tad-9 ta' Jannar, 2015 u sabiex it-Tribunal ma jatix is-sentenza u jagħti l-opportunita' lill-konvenuta sabiex tressaq iktar provi. Pero' mill-atti jirrizulta li l-konvenuta baqghet siekta.

Magħmula dawn il-konsiderazzjonijiet il-konvenuta m'għandiex jedd li tilmenta li ma nghatħatx smiegh xieraq. Proceduri quddiem it-Tribunal huma min-natura tagħhom sommarji. Kien fl-Interest tal-konvenuta li tizgura li dakinhar tas-seduta tkun assistita minn difensur, u jekk le tħarraf lit-Tribunal li trid tkun assistita. Dan apparti li jekk kienet tal-fehma li kellha xi ilment x'taghmel kellha tindirizzah a *tempo vergine* qabel tingħata d-deċiżjoni u mhux tibqa' siekta u tilmenta wara. Il-konvenuta kellha rimedju li għal ragunijiet tagħha ghazlet li ma tutilizzahx.

- 8. Il-qorti tibda biex tinnota li l-konvenuta ma pprezentatx *literature* li fiz-zmien in kwistjoni kienet toffri lil min hu interessa jaapplika għal xi kors li toffri l-istituzzjoni Cambridge International College. Għalhekk dak li ddikjarat fir-rikors tal-appell f'dan ir-rigward, mħuwiex prova.
- 9. L-attur xehed li:

"Meta jiena applikajt ghall-kors kull ma qaluli kien li dan iwassal għal Diploma u xejn aktar. Dettalji ohra nghid li nsejthom ghax issa ghaddew hames snin pero niftakar li meta ilmentajt mal-intimata din qaltli li jekk jiena insib problema biex insib xogħol nghid lilha u tkellimhom hi. Dan qatt ma sar ghax in the meantime jiena sibt xogħol iehor mingħajr ma uzajt din id-diploma".

- 10. Min-naħha l-ohra Catherine Sammut (omm il-konvenut) qalet li kienet akkumpanjat lil binha meta applika, u "Nghid li kienu qalulna li dan kien Level 4", pero' meta applika għal xogħol mal-Employment Training Corporation infurmawh li d-diploma ma kinitx rikonoxxuta.

11. Roseanne Galea, ufficial tas-socjeta konvenuta, xehedet li sa mill-bidunett kienet tikkomunika maghom omm l-attur u li "*Jiena qatt ma ghidt lir-rikorrenti li din id-diploma hija recognized mill-MQRIC*".
12. Hu veru li l-attur qal li kull ma qalulu kien li l-kors iwassal ghal diploma u xejn iktar. Pero' Roseanne Galea ikkonfermat li sa mill-bidunett kienu jitkellmu ma' omm l-attur. Fil-fatt Catherine Sammut qalet li kienu qalulhom li d-diploma kienet level 4. Hawnhekk il-qorti qegħda tifhem li r-riferenza hi għal Malta Qualifications Framework, cjoe' li l-kors li għamel l-attur kien rikonoxxut min-National Commission for Further and Higher Education.
13. Il-qorti tasal biex temmen li fiz-zmien li applika għall-kors, l-attur kien gie infurmat mill-konvenuta li dak il-kors partikolari kien rikonoxxut f'Malta mill-NCFHE. Hekk biss tista' tifhem id-dikjarazzjoni li l-konvenuta għamlet fit-8 ta' Awissu, 2013 li "***This course is a Level 4 course on the MQF***". Dikjarazzjoni li hi cara u għalhekk m'ghandha bzonn ta' ebda interpretazzjoni, u minnha l-qorti tikkonkludi li fuq bazi ta' probabbilta dak li xehedet Carmen Sammut hu minnu, cjoe' li meta l-attur applika għall-kors "*Nghid li kienu qalulna li dan kien Level 4*".
14. Mill-provi rrizulta li l-kors mħuwiex rikonoxxut min-National Commission for Further and Higher Education u għalhekk m'ghandux rating fil-Malta Qualification Framework. Għalhekk ma serviex lill-attur għall-iskop li riedu.
15. Magħmula dawn il-konsiderazzjonijiet, fir-rigward tal-kudanna tal-konvenuta sabiex thallas lill-attur is-somma ta' €700 bhala rifuzjoni tal-prezz u €500 danni morali, il-qorti hi tal-fehma li mhemmx bazi fl-ilment tal-konvenuta. Ladarba l-kors li għamel l-attur mħuwiex rikonoxxut lokalment u mill-provi jidher li meta applika għall-kors il-konvenuta qaltru li dak il-kors qiegħed f'Level 4 tal-Malta Qualification Framework, kellu dritt għar-rifuzjoni tal-prezz li hallas. Dan appartu li kien ukoll fid-diskrezzjoni tat-Tribunal li jiffissa somma għad-danni morali, li gustament it-Tribunal ikkonkluda li kien hemm lok għalihom għalad l-attur għamel kors li f'Malta ma kienx rikonoxxut mill-awtorita lokali li bil-ligi għandha l-kompetenza biex tiddikjara x'rating level għandhom kwalifikasi skont il-Malta Qualification Framework.
16. Fir-rigward tad-danni fl-ammont ta' €2,223.44 dawn jirreferu għal telf ta' qliegħ li l-attur qal li sofra minhabba li, "... ma giex accettat mill-ETC ghax-xogħol li applika għalih minhabba illi d-Diploma li għamel ma' Future Focus Ltd mhux akkreditat u accettat" (estratt mill-avviz tat-talba). It-Tribunal qal:
"Illi fuq ezaminazzjoni tal-provi, b'riferenza partikolari għal Dok. SS2, giet ukoll ippruvata u sostanzjata t-talba tar-rikorrent għat-telf ta' qliegħ minhabba nuqqasijiet da parti tas-socjeta ntimata".

Fir-rigward ta' din is-somma li ppretenda l-attur, l-uniku prova li hemm hi dikjarazzjoni mahruga mill-*Employment Training Corporation* li tikkonferma li l-attur applika ghall-kariga ta' *Executive*, u wara gie infurmat li ma kienx eligibbli minhabba li d-diploma li kellu minn *Cambridge International College* ma kinitx rikonoxxuta f'Malta. Pero' mhemmx prova li kieku l-kors kellu rating ta' Level 4 fil-*Malta Qualification Framework*, l-attur kien jintghazel ghal dik il-kariga. Ghalhekk mhemmx prova li l-attur sofra telf ta' qliegh tort tal-konvenuta in kwantu ma giex ippruvat dak in-ness ta' kawzalita bejn l-agir tal-konvenuta u t-telf ta' qliegh li jippretendi l-attur. Ghaldaqstant, il-konvenuta għandha ragun tilmenta li fir-rigward ta' din il-pretensjoni ma saritx il-prova.

Għal dawn il-motivi tilqa' parzialment l-appell u tvarja s-sentenza tat-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumaturi tal-24 ta' Frar, 2016 fis-sens li tichad it-talba tal-attur ghall-hlas tas-somma ta' elfejn mitejn u tlieta u ghoxrin ewro u erbha u erbghin centezmu (€2,223.44). Ghall-kumplament tichad l-appell u tikkonferma d-deċizjoni.

Spejjeż tal-appell jinqasmu in kwantu għal kwart (1/4) a karigu tal-attur u tlett kwarti (3/4) a karigu tal-konvenuta.

Anthony Ellul.